

"Έτος Α. Αριθ. Φύλλ. 2 Τιμᾶται δρ. 1	ΜΑΘΗΤΙΚΗ ΗΧΩ ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ ΜΑΘΗΤΙΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΥΠΟ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΙΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ ΤΟΥ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ ΡΕΘΥΜΝΗΣ	ΤΕΤΑΡΤΗ 25 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 1930

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ-ΣΥΝΤΑΚΤΗΣ ΒΑΣ. Ι. ΣΠΑΝΔΑΓΟΣ ΤΕΛΕΙΟΦΟΙΤΟΣ	ΤΑΚΤΙΚΟΙ ΣΥΝΤΑΚΤΑΙ Κασσωτάκις, Δαφέμπος, Μαυρουλάκις, Δάβη, Βαλαρῆ, Δρανδάκις, Κουρμούλης, Ἀγγελιδάκις, Μανούσακις, Μα- νουσεύλης, Δρανδάκις, Φροϊνδεράιχ, Δρανδάκις, Δερμιτζά- κις, Σκλαβάκις.

ΜΕΓΑΛΑΙ ΧΕΙΡΟΝΟΜΙΑΙ

Η ΔΩΡΕΑ ΤΟΥ Κ. ΚΑΤΕΧΑΚΗ ΔΙΑ ΤΗΝ ΑΝΕΓΕΡΣΙΝ ΔΙΔΑΣΚΑΛΕΙΟΥ ΕΝ ΗΡΑΚΛΕΙΩ.

Διὰ τὰ μεγάλα καὶ γενναϊόψυχα τέκνα τῆς πατρίδος τὰ διαπνεόμενα ἀπὸ αἰσθηματὰ πατριωτικὰ καὶ χριστιανικά, τὴν ἀγάπην πρὸς τὴν Πατρίδα καὶ τὴν πίστιν πρὸς τὸν Θεόν, ἀνοίγεται πάντοτε ἓνα εὐρύ, εὐρύτατον πεδῖον δράσεως Χριστιανικῆς ἅμα καὶ πατριωτικῆς.

Καὶ εἶναι ἀναποσπάστως συνδεδεμένα αἱ μεγάλαὶ ἰδέαι πίστεως καὶ Πατρίδος ὥστε ἡ μία νὰ προάγῃ τὴν ἄλλην καὶ ἡ μία ἐκτελουμένη ἄνευ τῆς ἄλλης νὰ μὴ ἔχῃ ἀπόλυτον ἀξίαν.

Εἶναι ἀναληθὲς καὶ ἐπιπόλαιον τὸ λεγόμενον καὶ ὑποστηριζόμενον ὅτι μόνον ἐν ἐμπολέμῳ καταστάσει δύνανται νὰ ἀναδειχθῶσιν μεγάλοι πατριῶται καὶ ἥρωες, ὡς ἐπίσης ἀβάσιμον εἶναι τὸ διατυμπανιζόμενον καὶ ἐπὶ ἐπιχειρημάτων ἀστηρίκτων βασιζόμενον ὅτι μόνον ἐν καιρῷ διωγμῶν εἶναι δυνατὸν νὰ ἀναδειχθῶσιν μεγάλοι καὶ τέλειοι χριστιανοί, τὰς μεγάλας ἀρετάς, ἀγάπην, πίστιν, καὶ ἐλπίδα ἀκολουθοῦντες καὶ περὶ αὐτῶν πολλοῦ ποιοῦντες καὶ ταύτας βάσιν καὶ σκοπὸν τίθεντες τοῦ βίου των καὶ διὰ τὴν ἐπικράτησιν αὐτῶν ἐν ἀνάγκῃ μαρτυροῦντες.

Εἰς εἰρηνικὰς ἐποχὰς ἔζησεν καὶ ἔδρασεν ἡ τριάς τῶν μεγάλων ἀνδρῶν Χριστόφορος Κολόμβος, Βαρθολομαῖος Διαζ καὶ Δαβὶδ Δίβιγιστον καὶ ὅμως ἀπεκόμισαν τὴν ἐθνικὴν εὐγνωμοσύνην καὶ στεφανωμένοι μὲ τὸν ἀμάραντον στέφανον τῆς ἐπιτυχίας τοῦ σκοποῦ των, μεγάλου καὶ δυσεπιτεύκτου βεβαίως σκοποῦ ἀλλὰ ὑψηλοῦ, ὡραίου καὶ εὐγενοῦς ὑψώθησαν εἰς τὰς καρδίας τῶν λαῶν καὶ εἰς τὸ πάνθεον τῶν μεγάλων καὶ ἐνδόξων ἀνδρῶν τοῦ κόσμου.

Καὶ εἰς τὴν Πατρίδα μας Ἑλλάδα, τὴν τροφὸν αὐτὴν παντὸς ὑψηλοῦ καὶ ὡραίου, μεταξὺ τῶν μεγάλων Ἑλλήνων ὀνυσοῦνται καὶ γεραίρονται τὰ μεγάλα ὀνόματα τῶν γενναιοδώρων Βαρβάκη, Συγγροῦ, Ἀβέρωφ, καὶ Μπενάκη οἱ ὅποιοι ἐν καιροῖς εἰρηνικοῖς, εἰρηνικῶς συνέβαλον εἰς τὴν διάδοσιν τῆς φιλανθρωπίας καὶ τῆς ἀλτροῦστικῆς γενναιοδωρίας τοὺς ἑαυτοῦς των εἰς τοὺς ἄλλους παραδείγματα προβαλόντες καὶ οὕτω καταστήσαντες τὰ ὀνόματα αὐτῶν ἀλησμόνητα εἰς τοὺς Ἕλληνας.

Εἰρηνικῶς εἰργάσθησαν ὁ σοφὸς Παστέρ καὶ τόσοι ἄλλοι μάρτυρες τῆς ἐπιστήμης ἀλλ' ἀνυψώθησαν καὶ θὰ παραμένουν ἀλησμόνητα τὰ ὀνόματα αὐτῶν, πρότυπα πάντοτε προβαλλόμενα εἰς τὰς παρούσας καὶ μελλούσας τῶν ἀνθρώπων γενεὰς ὡς πολλάκις προεβλήθησαν εἰς τὰς παρελθούσας.

Φιλάνθρωποι ὁ Βαρβάκης, Συγγρός, Ἀβέρωφ, καὶ Μπενάκης, ὁ Χριστό-

ΟΠ-40
 4,0 4,0 4,0
 4,0 4,0 4,0

φορος Κολόμβος, ὁ Βαρθολομαῖος Διάξ, ὁ Λαυιδ Δίβιγκστον μάρτυρες καὶ οὗτοι τῆς ἐπιστήμης καὶ τῆς ἀληθείας ὡς καὶ ὁ Παστέρ καὶ ἀναρίθμητοι ἄλλοι τοῦ πνεύματος ἐργάται, πάντες δὲ οὗτοι εἰς τὸν σκοπὸν συναντώμενοι καὶ συνεννούμενοι ἀποτελοῦν ἀξιομίμητα παραδείγματα ἐπιμόχθου ἀλλὰ λαμπροῦ καὶ ἐνδόξου βίου φωτιζομένου ὑπὸ τοῦ ἡλίου τῆς ἀγάπης πρὸς τὴν Πατρίδα καὶ τὸν πλησίον καὶ τῆς πρὸς τὸν Θεὸν πίστεως.

Εἰς τὴν χορείαν τῶν ἀνδρῶν τούτων προστίθεται σήμερον καὶ εἰς μεγάλως πατριώτης τῆς ἰδιαιτέρας Πατρίδος Κρήτης, ὁ ἄρχων αὐτῆς, εὐγενῆς καὶ γενναϊόδωρος κ. Κατεχάκις ὅστις καὶ ἐνπολέμῳ ἀνδραγαθήσας καὶ ἐν εἰρήνῃ σήμερον διὰ εὐγενοῦς χειρονομίας ἀποδεικνύει ὅτι δὲν ἐξέλιπον ἀκόμη οἱ σπουδαιότεραι τῶν ἔργων τῶν προαναφερθέντων μεγάλων ἀνδρῶν.

Τὸ Περιοδικόν μας τὸ ὁποῖον ἓνα τῶν σκοπῶν αὐτοῦ ἔθετο, τὸν ἔπαινον παντὸς καλοῦ καὶ ἀγαθοῦ, ὑποδεικνύει τὴν εὐγενῆ καὶ ἀξιέπαινον ταύτην χειρονομίαν τοῦ Ἄρχοντος τῆς Κρήτης εἰς τοὺς νέους τῶν γραμμάτων καὶ τῆς ἀληθείας σφυρηλατητὰς καὶ εἰς τὰς φιλομούσους καὶ φιλοπάτριδας ἀνδρας τῆς πατρίδος μας καὶ εὐχεται ὅπως καὶ ἄλλοι Κρήτες, Ρεθύμνιοι αὐτοὶ—καὶ ὑπάρχουσι τοιοῦτοι ἄνδρες ἀναμφιβόλως πολλοὶ εἰς τὸν νομὸν μας—ἀκολουθοῦντες τὸ παράδειγμα τοῦ μεγάλου φιλομούσου κ. Κατεχάκι, εὐγενῆ δὲ χειρονομίαν ποιοῦντες, συμβάλωσιν εἰς τὴν ἀποπεράτωσιν τοῦ Γυμνασιακοῦ διδασκηρίου μας καὶ ἀνασύρωσιν ἡμᾶς ἐκ τοῦ νῦν κατωγείου βέβαιον ὅτι θὰ ἐξυμνοῦνται πάντοτε ὑπὸ τῶν τροφίμων αὐτοῦ καὶ θὰ ἀναγραφῆ χρυσοῖς γράμμασιν ἢ πράξις τῶν ἐπὶ τῆς θύρας τοῦ ἐκπαιδευτηρίου καὶ ἀλησιμόνητον θὰ διατηρηθῆ τὸ ὄνομά των εἰς τὰς ψυχὰς τῶν σημερινῶν μαθητῶν καὶ αὐριανῶν πολιτῶν, τὴν εὐγνωμοσύνην ἀποσπῶν τόσων ὑπάρξεων διαβιούτων σήμερον καὶ ἐκπαιδευομένων εἰς ἀνήλια καὶ ὑπόγεια διδασκῆρια φθείροντα τὴν ἀπάλην αὐτῶν νεότητα καὶ ἐμπόδια οὐ σμικρὰ φέροντα εἰς τὴν πνευματικὴν αὐτῶν πρόοδον.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ Ι. ΣΠΑΝΔΑΓΟΣ

Υπεύθυνος Συντάκτης

Εἰς ΠΑΡΑΓΩΝ ΠΡΟΟΛΟΥ

Ἡ ΩΦΕΛΙΜΟΤΗΣ ΤΩΝ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΩΝ

Ἡ μόρφωσις εἶναι τὸ κάλλιστον κόσμημα τοῦ ἀνθρώπου. Κατὰ τὴν παρούσαν ἐποχὴν ἡ μόρφωσις τόσον ἡ εἰδικῆ, ἡ ἐπαγγελματικὴ ἢ ἀποτελοῦσα ἐλαγγελματικὸν προσόν, ὅσον καὶ ἡ ἐγκυκλοπαιδικὴ ἢ ἀπτομένη ὅλων τῶν κλάδων τῶν διεφόρων ἐπιστημῶν παίξει τὸν σπουδαιότερον ρόλον.— Ἄλλοτε ἡ παιδεία ἠδύνατο νὰ εἶναι κτήμα ὠρισμένης προνομιοῦχου μερίδος τῆς κοινωνίας, σήμερον κατέστη αὕτη προσιτὴ εἰς πάντας διὰ τῆς καταλλήλου ὁργανώσεως τῆς πρακτικῆς παιδείας ἢ ὁπλαία σκοπὸν ἔχει τὴν διάδοσιν τῶν φώτων τῆς μορφώσεως εἰς ὅλας τὰς λαϊκὰς μάζας.

Εἰς τὸν ἀνωτέρω σκοπὸν τῆς ἐξαπλώσε

ως τῆς παιδείας δὴλόν ὅτι συμβάλλουσι αἱ δημόσιαι βιβλιοθήκαι.— Ὁ ὕψους αὐτῶν τῶν βιβλιοθηκῶν εἶναι τὰ μάλιστα ἐδουλετικὸς διὰ τοὺς ἐπιθυμοῦντας πνευματικὰς γνώσεις, καθὼς ἀποτελεῖ καὶ μέσον δι' οὗ φιλοπάτριδες καὶ γενναϊόδωροι ἄνδρες ἐκδηλώνουσι τὰ αἰσιθήματα αὐτῶν, ἐξυπηρετοῦντες ὑψηλότερον σκοπὸν. Τὸν εὐγενῆ σκοπὸν τῆς μορφώσεως. Τὰ πλεονεκτήματα ὡς πρὸς τοὺς φιλοαναγνώστιας τῶν βιβλιοθηκῶν εἶναι καταφανῆ καὶ σπουδαῖα, ἐν αὐταῖς οἱ διάφοροι ἐργάται, οὕτως εἰπεῖν, τοῦ πνεύματος εὐρίσκουσι πνευματικὰ ἐντροφήματα, τὰ ὁποῖα δὲν δύναται νὰ συγκεντρώσων εἰς μίαν ἰδιωτικὰς τῶν βιβλιοθηκῶν λόγῳ οἰκονομικῶν δυσχερειῶν. Ἐκεῖ συγκεντρώνονται κατὰ τὰς ὥρας τῆς σχολῆς των, ἀφ' ἑνὸς ἐπανξάνουν τὰς γνώσεις αὐτῶν, ἀφ' ἑτέρου ἀπομακρύνονται τοῦ βίου τῶν κατφανεῶν

και άλλων ένασχολήσεων φθειρουσῶν αὐτοὺς σωματικῶς και πνευματικῶς. —

Ἰδιαίτερον σημασίαν διὰ τους ἀνωτέρω λόγους, ἔχουν οἱ βιβλιοθήκαι διὰ τὴν νεολαίαν εἴτε ἐντὸς εἴτε ἐκτὸς τοῦ σχολείου ἢ ὁποῖα εἶναι ἢ μᾶλλον ἐπιρροπῆς πρὸς τὰς κακὰς ἔξεις, ἢ μᾶλλον εὐάλωτος ὑπὲρ τῶν διαφορῶν κοινωνικῶν κακῶν.

Διὰ τούτους αἱ βιβλιοθήκαι ἀποτελοῦν ἀληθῆς εὐεργέτημα ἀφ' ἐνὸς ἐν αὐταῖς πλουτίζουν τὰς γνώσεις αὐτῶν τῶν ὁποίων τὰς βάσει, μόνον ἔλαβον κατὰ τὸν βραχὺν σχετικῶς σχολικὸν αὐτῶν βίον, ἀφ' ἐτέρου ἐπιζομενὸν νὰ φηιοῦν εἰς τὰ κοινωτικά αὐτὰ κέντρο προφυλάσσονται ἀπὸ παντοῖου κοινωνικοῦ κινδύνου.

Εἰδικῶς διὰ τοὺς μαθητὰς ἰδρύεται λίγ' ἐκάστη γυμνασίῳ και ἐκάστη τάξει μαθητικῆ βιβλιοθήκη τῆς ὁποίας τὰ βιβλία ἐκλέγονται ὑπὸ τῶν κ. Καθηγητῶν συμφώνως πρὸς τὴν ἰκανότητα και τὰς ἐλλείψεις τῶν μαθητῶν τῶν.

Διὰ τῶν τούτων βιβλιοθηκῶν ἐργαζομένων ὑπὸ τὴν ἐπολιτείαν και τὰς ὁδηγίας τῶν διδασκόντων, οἱ μαθηταὶ δύνανται νὰ συμπληρῶσι τὴν μόρφωσιν αὐτῶν και νὰ καταγίνωνται και εἰς διάφορα θέματα ἐκτὸς «τῶν καθιερωμένων» διαλέξεις κ.λ.π. τὰ ὁποῖα δὲν δύνανται νὰ διδαχθῶσι λόγῳ τοῦ ὅτι και ὁ χρόνος τῆς εἰς τὸ σχολεῖον παραμονῆς εἶναι ἀνεπιρροπῆς, και ἄλλα μαθητικά εἶναι ἀναγκαῖοτερα διὰ τὴν στοιχειώδη μόρφωσιν.

Ἐκτὸς τούτων εἰς τὰς βιβλιοθήκας συναντιῶνται ἄνθρωποι ἀνωτέρας μορφώσεως οἱ ὁποῖοι πολλὰκις συζητοῦν ἐπὶ διαφορῶν θεμάτων, ἐκ τῶν ὁποίων συζητήσεων δύνανται τις πολλὰς ὠφελείας νὰ ἀποκομίῃ.

Εἰς ὅλα τὰ πεπολιτισμένα κράτη εἰς τὰ ὁποῖα ἔχει κατανοηθῆ ἢ ὠφελιμότης τῶν βιβλιοθηκῶν ὑπάρχουν ἄφθονοι τοιαῦται.

Θὰ ἦτο εὐχρῆς ἔργον ἂν ἡ ἰδέα αὕτη ἐξηπλοῦντο, και ἐν τῇ ἡμετέρῳ χῶρῳ, ἢ ὁποῖα ὑστερεῖ ἄλλων χωρῶν ἀπὸ ἀπόψεως μορφώσεως και τῆς ὁποίας ὁ πληθυσμὸς φθείρεται εἰς τὰ ἄπειρα καφφενεῖα τῶν πόλεων ἡμῶν και τὰ λοιπὰ ἐκφυλιστικά κέντρα μὴ ἀκολουθῶν ὁδῶν τὰ τόσα παραδείγματα τῶν προγόνων ἡμῶν ἐπιδομένων εἰς τὴν τοῦ σώματος και

πνεύματος ἄσκησιν και ἀποστρεφόμενων τὰ ἀνύπαρκα τότε κέντρα διαφθορᾶς.

Ἄρον ὁμοῦ νὰ ἀναφέρωμεν ἐδῶ τὸ σεβιστὸν ὄνομα τοῦ ἀληθμονήτου και φιλοπρόδου καθηγητοῦ μας νῦν Γυμνασιάρχου Νεαπόλεως κ. Δασκίλακι δοσις μεθ' ὅλης τῆς διατοιχοῦσης ἀδύτου δραστηριότητος προσεπάσθησε και ἰδρυσε βιβλιοθήκας εἰς τὸ Γυμνασίον μας ἀφήσας ἕνα ἀκόμη δέγμα μαζί με τὰ ἄλλα τῆς δραστηριότητος και ἐκπαιδευτικῆς δρασεῶς του.

Ἰωάννης Δαφέρμος

Στ' Γυμνασίον Ρεθύμνης

—ο—

ΜΙΑ ΣΥΖΗΤΗΣΙΣ

ΤΟ ΑΟΡΑΤΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ἄν εἶναι ποῖλες μερεῖς τοῦ διάβασα τὰ «κατὰ συνθήκη ψεύδη» βιβλίον τοῦ Max Nordau, με ἕνα συμπαθητὴ μου. Τὸ διάβασμα ἐκεῖνο ἦτο ἡ αἰτία μιᾶς μεγάλης συζητήσεως, γιὰ τὴ φύση, γιὰ τὴ δημιουργία, γιὰ τὴν ὑπαρξὴ κάποιου μεγάλου και ἀοράτου Πνεύματος. Ἄν ἐνόουσε νὰ παραδεχθῆ πῶς μιὰ ἀίρατη δύναμις εἶναι δημιουργὸς τοῦ σύμπαντος, γιὰτὶ δὲν μπορούσε νὰ συμβῆ βίση τὴν ἐπιστήμη με τὴ θεολογία. Ἡ συζήτης αὕτη νὰ οὐς πῶ τὴν ἀλήθειαν ἔλασε τὸ παιδικὸ μου κεφάλι, και ἔφραγα ἀφροντας τὸν συμπαθητὴ μου βουτιγμένο στὴς διὰς του σκέψεις. Ἐφραγα γὰ νὰ πῶ ἔξω ἀτὴν ἐσχῆ, νὰ ἐξελιχθῶ, ν' ἀναπνεύσω ἄερα καθαροῦ, και νὰ ἐκκοιστῶ. Κάθησα σὲντ βράχο—ἄφωνο μίστηρα τῆς αἰωνίας ζωῆς—μὰ ἄρχισα νὰ σκέπτομαι πάλι τὰ ἴδια ἰσημητὰ με κατὰ τραγούδια τοῦ ἐξημνοῦσαν τὸ θεῶ, θυμήθηκα μικροῦς μεγάλους συγγραφεῖς τοῦ ἐτοῦ νὰ διαβάσω, και νὰ ζῶ πῶς σέπτονται αὐτοὶ γιὰ τὸ Ἄορατο πνεῦμα, και ἄκου νὰ γίνεται μέσα μου μιὰ λογισμῆς μετξὺ τῶν μεγάλων ἐκείνων συγγραφέων, και τοῦ Nordau, τοῦ πρὸ ὀλίγου εἶχα διαβάσει και ἄρχισα παρατηροῦντας τὴ γύρω φύση, νὰ βουτιοῦμαι σὲ χίλιες διὰ σκέψεις. Ἐβλεπα ὀλοῦσα τὴ φύση. Κάποιος ἔχει χαράξει τὸνομά του στὰς ἀστρα—ποῦ σὲ λίγο θὰ βγαῖνε ἄμα κρυφθῆ τὸ μεγάλο τῆς μερας ἄστρο μέσα στὰ δροσερὰ σπῆλαια τῆς θάλασσης. Κάποιος ἔχει χαράξει τὸνομά του, στὸ σφράγιο τῶς τοῦ με τὴση λυμπεδητα φαίνεται ἕτερο ἀπὸ τῆς δροσερῆς διαμάντινες στάλλες τοῦ νεροῦ τοῦ πέρουνε κάτω πτῆ γῆ. Κάποιος ἔχει χαράξει τὸνομά του παντοῦ, και σαυτό ἀκόμη τὸ πράσινο τοῦ δένδρου φύλλο. Τὰ τραγούδια τῶν πουλιῶν, τὸ γλυκὸ μουρμουρίσμα

του ρυακιού, ή μυραδιές των λουλουδιών όλα όλα, μελουν για Κάποιον, όλα ευχαριστούν Κάποιον. Πόσο μικρά μου φαίνονται τα έργα του ανθρώπου όταν τα παραβάλλω προς τό μικρότερο ακόμη έργο της φύσης. Τόσες και τόσες έφευρέσεις που κάνουνε κάθε μέρα του κόσμου οι σοφοί, στη χημεία, στη φυσική κ. λ. τόσες έφευρέσεις που κάνουνε και όμως δεν μπορούνε να κάμουν ένα κορνοπατάκι, μια τρίχα, ένα φύλλο επί τελους, που του εφαιρούμε τη ζωή μόλις πέσει στ' ήχους μας, για της ένοχλητικές έπισκέψεις του. Ένα μυρμηγκάκι, μια κάμπια, ένας μεταεσκόκληκας που μόνος του πλέκει τό φέρετρό του αλλά και τον τάφο της αναστάσεώς του θαρρώ πως είναι ποιό επιδέξιος από κάθε έργατικό από καθ' ύφανση. Η μέλισσα με της άπειρες μεταμορφώσεις που πέρνει στο εργαστήριο της, είναι πολύ ποιό σοφή από τον άνθρωπο, που ούτε να την μιμηθή μπορεί ούτε μπορεί να την εξηγήση καλά-καλά. Τα χελιδόνια με τη μικρή μετίτσα τους, τα μυρμηγκία με τό μικροσκοπικό τους κεφαλάκι, και πόδια, ή άράχνη με τα τριχίνα ποδαράκια της, οι κάστορες με την πλατειά τους ούρα, εργαζονται καλλίτερο από κάθε αρχιτέκτονα που δουλεύει με τό μέτρο και τό διαβήτη, καλλίτερο από κάθε ύφαντή. Ποιός λοιπόν είν αυτός ο άόρατος Κάποιος; ποιός είν ο παντοδύναμος αυτός που μόρσεσε να κάμη ζώα και έντομα—άμίμητους εργάτες—που γνωρίζουν αρχιτεκτονική και γεωμετρία; Ηιός λοιπόν είναι; Να αυτός ο Κάποιος, αυτή ή άόρατη Δύναμις, αυτό τό Μεγάλο Πνεύμα είνχι ο Δημιουργός, είν ο Θεός! Σ' αυτόν προσεύχονται τά πολλά όταν κελαιδοούν γλυκά, μόλις ξυπνήσουν. Σ' αυτόν προσεύχονται: τά φύλλα των δένδρων όταν κινούνται από τό ελαφρό άεράκι και συγοψιθρίζουν, Σ' αυτόν προσεύχεται τό γλυκό μουρμούρισμα του ρυακιού όταν κυλά τά περάδια ήσυχα στην κοίτη του, Σ' αυτόν προσεύχεται: ο Ναύτης όταν κινδυνεύει μέσα στον άπέραντον άπειανό, Σ' αυτόν προσεύχεται ή μητέρα για τό παιδί της όταν στην ξενιτιά γυρίζει, Σ' αυτόν οι άγγελιοί ψάλλουν ύμνους, Σ' αυτόν τό ύψιστον δημιουργόν του σύμπαντος!

Οι ποιό μεγάλοι άνδρες: οσως ο Σωκράτης, ο Bernanibin be St Pierre, ο Fenelon, έδόξαν τονόμα Του, καθώς και τόσοι άλλοι μεγάλοι φιλόσοφοι, ρήτορες, ποιηται κ. λ. Ο Νεύτων τό μεγάλο αυτό, και βαθυστόχαστο πνεύμα (του ανθρωπίνου γένους) δεν έλεγε κατέ περίτου Θεού χωρίς να βγάλη τό καπέλλο του. Ακόμη και στους άγριους και άπολίτιστους ανθρώπους μέσα στα βάθη του άπέραντου πρασίνου, τό θεάμα της φύσης που ήμιλει στην καρδιά τους, και ήμιλει για τον θεό. Διάβασα κάποτε, μια ιστορία κάποιου άγγλου περιηγητού του Νέου κόσμου. Έτυχε μια μέρα να οδηγηθή από κάποιον ήθαγενή στην καταράκτη του Νιζάρα. Όταν πλησίασε τό μεγάλο εκείνο βουνό του νερού που είχε ένα χιλιόμετρο πλάτος και πέφτει σε βάθος πενήντα μέτρων, που ο κρότος του από

πολύ μακρὰ λές και είναι ή βροντερή φωνή άτριμμένου λεονταριού, ο ήθαγενής είχε σκύψει σε φωστήρας ως τό έδαφος σε βαθυά υπόκλησι και γονάτισε.

Όταν σε λίγο έκπληκτος ο άγγλος περιηγητής τον ρώτησε τι κάνει: «Λατρεύω τό Μεγάλο Πνεύμα» του άπήντησε! . . .

Νά λοιπόν που κι αυτοί έχουν στην καρδιά τους τον παντοδύναμο θεό, να λοιπόν κι αυτοί άν και άγριοι, άπολίτιστοι, άδιδάχτοι δεν άμφίβάλλουν για την θπαρη του άοράτου και μόνον άληθινού Θεού! !

Έπαιε άπ' αυτές της σκέψεις μου φαίνεται πως παρεμύνησεσ τά γράμματα του Nordau που φάνηκε δεν ξέρω κι' εγώ τι, κι' άπ' ού κόωθηκα για ν' άφίσω ήσυχο τό βράχο που καθόμουν, είπα δυνατά σε, ναθέλα να του μιλούσα σαν ήχε ψυχή να μ' άκούση. Άς λέγει ο καθ' ένας ότι θέλει, άς πιστεύει ο καθ' ένας σε μια πλάνη ήδέα, ένα μόνο ξέρ' εγώ, πως ένας είναι ο Δημιουργός πως ένα Πνεύμα άόρατο ύπάρχει πως πάνω μας ένα μάτι άγγουπο είναι ο έπισηρητής της ζύσεως και των ανθρώπων ο Δημιουργός μας, και αυτό είναι ο θεός μας.

Υστερ' άπ' αυτά τ' θα μου πη και τι θα κάμη ο άγαπητός μου συμμαθητής, που θάν άκόμη βουτηγμένο τό μικρό παιδικό του κεφάλι σε φιλοσοφικές ήδέες που δεν μπορεί άκόμη να χωρίση και τον κάνουν τόσο σκεπτικό, μελαγχολικό, και τυπωμένο.

Έλπίζω ότι θα πάη στην έξοχή θα ρίξη μια ματιά στη γύρω φύση και θα θαυμάση τό Δημιουργό, και που τό εύχομαι με όλη μου τη καρδιά.

Τίνας Βιολύχης
Μαθητής Δ! Γυμνασίου

ΤΟ ΑΡΡΩΣΤΟ ΣΤΑ ΞΕΝΑ

Μεσάνυχτα στην ξενιτιά άρρωστο στο κρεβάτι
 'Ο κόσμος όλος χαίρεται για το Χριστού τη γέννα
 κι' εγώ τό έρημο παιδί στο φτωχικό μου σπίτι
 με ζάλες και με πυρετούς πιάνω την έρημ πένα
 —ο—
 αλλά σε ποιό να' άποτανήθω; που πίστημα στο δούκι
 και για τό έρημο τό παιδί κοντά δεν είναι σπίτι; —ο—
 με πέρνει τό παράπονο και κλαίω άπελπισμένα
 π' άκόμη και σταλαματικά νερά έσώθηκε για μένα —ο—
 περνάει μέρες και νυχθίδες και κοιτόμαι στα ξένα
 δίχως μητέρα ούτ' άδερφό μήτε γιατρό κανένα
 —ο—

μόνον ο παντοδύναμος που μουδωσε μια χέρα και κείνος με δοθήθηκε να σηκωθώ μια μέρα

Δάφνης Π.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ - ΕΠΙΚΑΙΡΑ

Ο Γεν. Επιθεωρητής τῆς Παιδείας κ. Φιλόπουλος εἰς τὸν ὁποῖον ἡ συντακτικὴ Ἐπιτροπὴ τῆς «Μαθητικῆς Ἠχοῦς» ἀνήγγειλε τὴν ἐκδοσὶν τοῦ Περιοδικοῦ διεβίβασε διὰ τοῦ κ. Γυμνασιάρχου θερμοῦ πρὸς αὐτὴν συγχαρητήρια καὶ ἐξέφρασε τὴν ἱκανοποίησίν του ἐκ τῆς μορφῆς καὶ τοῦ περιεχομένου τοῦ προ-
του φύλλου καὶ ἐν τῷ πατρικῷ Αὐτοῦ δι-
αφέροντι ὑπὲρ τῆς προόδου τῶν μαθη-
τῶν τῶν ὑπ' Αὐτὸν ἐκπαιδευτηρίων συ-
νέστησε τὰ δέοντα εἰς τὴν τελειότεραν
καὶ σκοπιμωτέραν τοῦ Περιοδικοῦ ἐμ-
φάνισιν.

Ἡ Ἐπιτροπὴ εὐγνωμόνως ἐδέχθη τὰ
συγχαρητήρια καὶ τὰς συστάσεις τοῦ κ.
Γεν. Επιθεωρητοῦ, ἐλπίζει δὲ ὅτι τυγ-
χάνουσα καὶ παρ' Ἐκείνου πάσης ὑπο-
στηρίξεως θὰ δικαιώσῃ πάσας καὶ πάν-
των τὰς ἐκ τοῦ μαθητικοῦ Περιοδικοῦ
προσδοκίας.

— 0 —

Ἡ διεύθυνσις τοῦ περιοδικοῦ μας
πῶς εὐγενῆ δημοσιογράφον καὶ δικη-
γῶρον τῶν γραμμάτων δὲ ὑπέρμαχον
καὶ ἐνθερμον ὑποστηρικτὴν καὶ παν-
τὸς καλοῦ φίλον κ. Νικόλαον Ἀν-
δρουκιδάκην τὸν διὰ τῆς ἐγκρίτου ἐ-
φημερίδος αὐτοῦ ἀναγγέλλαντα τὴν
ἐκδοσὶν τοῦ περιοδικοῦ μας καὶ συγ-
χαρῆντα ἡμᾶς θερμῶς εὐχαριστοῦμεν
καὶ διαβεβαιούμεν ὅτι τιναῖται ἠθι-
κὰ ὑποστηρίξεις μᾶς παρακινῶν
πρὸς μᾶλλον εὐπροτίμων κολυβόλων ἐντε-
λειωτέραν ἐμφάνισιν τοῦ περιοδικοῦ
μας.

— 0 —

Δημοσιεύομεν κατωτέρω ἐπιστο-
λὴν τοῦ ἀληθινότητος σεβαστοῦ καθη-
γητοῦ μας κ. Δασκαλάκι νῦν δὲ Γυ-
μνασιάρχου ἐν τῷ Γυμνασίῳ Νεαπό-
λεως τοῦ ὁποῖου ἡ πολυχρόνιος εἰς
τὸ Γυμνάσιον μᾶς διδασκαλίη καὶ ἡ
εὐγενῆς καὶ καρποφόρος δραστηριότης
θὰ μὲν ἄληθιμότητος εἰς τοὺς καθη-
τάς τοῦ Γυμνασίου μας ἐξ ὀνόματος
τῶν ὁποίων θεομῶν χριστιανικῶν εἰς
τὸν ἀληθινότητος σεβαστὸν μᾶς καθη-
γητὴν ἀπευθύνονται, προσθέτομεν ὅ-
τι ἡ ἀνάμνησις τοῦ θὰ μᾶς μὲν ἄλη-
θιμότητος καὶ τὸ ὄνομα του κυρίως εἰς
ἡμᾶς εἰς τοὺς ὁποίους ὑπῆρξε καθη-
γητῆς πρότυπον εὐγενεοῦς καὶ ἀγαθοῦ

ἀνδρός καὶ σεβαστοῦ καὶ φιλοστόργου
καὶ μεγάλου πνευματικοῦ πατρὸς.

Τὸν σεβαστὸν μᾶς καθηγητὴν διὰ
τὴν πατριτικὴν τοῦ εὐχῆς μέσσα ἰπὸ τῆ
βάθῃ τῆς καρδιᾶς μας καὶ μετ' ὅλην
τὴν δύναμιν τῆς ψυχῆς μας εὐχαρι-
στοῦμεν.

Νεάπολις 15 Φεβρουαρίου 1930

Ἀγαπητὰ μου παιδιὰ

Ἐλπίδα τὸ μαθητικὸν περιοδικόν σας, τὸ
ἐγγραφον τῆς συντακτικῆς ἐπιτροπῆς καὶ
τὴν ἐπιστολὴν τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου
τῆς ἑκτῆς τάξεως τοῦ ἀγαπητοῦ μὲ Γυ-
μνασίου Ρεθύμνου. Τὸ ἕνα μὲ συνενέει
περισσότερον τοῦ ἄλλου καὶ τὸ τελευταῖον
ὑπῆρξε δι' ἐμὲ κορύφωμα συγκινήσεως. Ἀ-
πὸ τὴν ἀγαθὴν χώραν ἡ ὁποία μεφιλοξενεῖ
ἐπὶ τρεῖς μῆνας ἤδη σὰς ἀποσιέλλω τὰς θεο-
μοιέρας τῶν εὐχῶν μου ὑπὲρ τῆς προόδου
τοῦ ἱμαθίου, ὑμᾶς, τὸ Γυμνάσιον καὶ τὴν
πόλειν περιοδικῶν καὶ ὑπὲρ τῆς προόδου ἰ-
διαίτερος ἐκάστου ἐξ ὑμῶν τῶν ἀναλαβόν-
των τὴν εὐρε-ἢ πρωτοβουλίαν τῆς ἐκδόσε-
ως του.

Ἐπὶ τῇ ἐξαιρετικῶς εὐνεχεῖ δι' ἐμὲ εὐ-
καιρίᾳ τοῦτη ἐπιθυμῶ νὰ ἀπευθίνω δι' ὑ-
μῶν τῶν πρωτοσυστατόντων εἰς εὐγενῆ καὶ
ὑψηλὰ ἔργα θερμοτάτων χαιρετιστῶν πρὸς
ὅλους τοὺς μαθητὰς τοῦ Γυμνασίου.

Σὰς συγχάρω ἀπὸ μέσα ἀπὸ τὴν καρ-
διά μου, Ὁ διακαὴς μου πόθος εἶναι νὰ
κρατήσῃ τὴν τιμὴν τοῦ σχολείου σας εἰς ὑ-
ψηλὰ ἐπίπεδα καὶ νὰ κομματώσῃ τὴν δρασί-
καὶ τὴν λευκὴν ἐφηβικὴν ψυχὴν σας ὅπως
τώρα τὰ ἀνθητῶν πολυπληθῶν ἀνυδαλε-
ῶν ἐν μέσῳ τῶν ὁποίων εἶναι ἡ Νεάπολις.

Εἰς τὴν κατ' αὐτὰς ὀργανομένην κοινῆ
τητα τῆς ἑκτῆς τάξεως τοῦ ἐνιαυθοῦ Γυμνα-
σίου παρέδωκα τὸ περιοδικόν σας καὶ πα-
ρεκάλεσα, ἐπειδὴ αἱ ἰδικοί μου ἀσχολίαι μὲ
κωλύουν, ν' ἀλληλογραφή μὲ ὑμᾶς νὰ διανέ-
μῃ νὰ εἰσπράττῃ καὶ νὰ σὰς δίδῃ λογαρια-
σμὸν.

Μετ' ἀγάπην

Ὁ καθηγητῆς σας
Ἰωάννης Δασκαλάκις

— 0 —

ΜΙΑ ΕΠΙΣΤΟΛΗ

Πρὸς τὴν «Πρόδοσιν» τοῦ Ἡρακλείου
Ἀγαπητὴ ἀδελφὴ «Πρόδοσις»
Εὐχαριστῶ διὰ τὰς εὐχὰς σου. Αἰσθάνομαι τὴν ἀνάγκην νὰ σὲ συγχάρω διότι ὑπῆρξες ἡγέτρια ἐνὸς εὐγενεοῦς καὶ προ-
οδευτικοῦ ἔργου καὶ εὐχομαι ἀπὸ τὴν
καρδίαν μου μετ' ὅλην τὴν δύναμιν τῆς

ψυχῆς μου πρόοδον εἰς τὸ βαρὺ μας ἔργον ἀμφοτέρων. Ἀπὸ τὸ Ρέθυμνον ἐξ ὀνόματος τῶν Ρεθυμνίων μαθητῶν, τῶν ὁποίων εἶμαι πνευματικὸν παιδί, σοῦ σφίγγω τὴν χεῖρα καὶ διὰ μέσου σοῦτῶν ἀγαπητῶν Ἡρακλειωτῶν μαθητῶν καὶ ἐλπίζω νὰ μᾶς συνδέσουν ἰσχυροὶ φιλικοὶ δεσμοὶ διότι εἴμεθα καὶ οἱ δύο πνευματικὰ τέκνα παιδιῶν τῆς ἀγαπημένης μας Κρήτης ἢ ὁποῖα πάντοτε ἠνωμένη ὑπῆρξε διὰ μέσου τῶν αἰώνων.

Μὲ ἀγάπην
Ἡ ἀδελφή σου
« Μαθητική Ἡχώ »

—ο—

Ἡ κατὰ τὴν 8 καὶ 10 μεταμεσημβρινήν ὥραν τῆς Πρακτικῆς (14ῆς Π)ρίου) ἐπισυμθεῖσα ἰσχυρὰ σεισμικὴ δόνησις ἐπέφερε μετὰ τοῦ τρόμου καὶ μικρᾶς ἀλλὰ γενικῆς θλάθας ἐπὶ τῶν οἰκιῶν. Μαζὶ μὲ ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα λέγε ὁ ὑπεύθυνος συντάκτης μας, εἰς τὸ τέλος τοῦ κυρίου άρθρου προσθέτομεν ὅτι ὁ σεισμός αὐτός τα μόνα κατοικήσιμα διαμερίσματα τοῦ Γυμνασίου μας κατέστησε τοιούτα, ὥστε νὰ εἶναι ἀμφίβολον ἂν μετ' ὀλίγον θέν καταπέσουν.

Ἐν πάσει περιπτώσει ἂν τοι οὕτῳ τι συμβῆ καὶ κατάπλακωθῶμεν παρακκλούμεν τοὺς ἀγαπητοὺς Ρεθυμνίους νὰ μὴ ἐκφωνήσουν ἐπικήδειον καὶ νὰ μᾶς κηδεύσων ἀσήμως καὶ ὄχι μεγαλοπρεπῶς ἀφ' οὗ θέν ἔχουν τὴν αὐταπάρησιν νὰ τελειώσουν ἐπὶ τέλους τὸ νέον ἐκεῖν ο Ἡυμνάσιον ἔθρονον που θαρροεῖς καταγνῆ νὰ στοιχειώσῃ ἐξ ἀμελείας των.

—ο—

Ὁ χώρος τοῦ περιοδικοῦ μας θέν εἶναι ὀυστυχῶς ἱκανός νὰ περιλαμβάνῃ τὴν πληθώραν τῆς ἀποστελλομένης ὕλης ὑπὸ τῶν ἀγαπητῶν συναδέλφων. Θὰ

ηὐχόμεθα ὅπως, οἰκονομικῶς ἂνεξάρτητοι γενόμενοι, ἡδυνάμεθα νὰ καταστήσωμεν αὐτὸ θεκαξασέλιδον. Ἐπὶ τοῦ παρόντος παρακαλοῦμεν τοὺς συνεργάτας μας ὅπως τὰ ἀποστελλόμενα δοκίμιά των εἶναι ὅσοντὸ δυνατὸν σύντομα καὶ ὄχι μακροσκελῆ διότι οὕτω καθίσταται δύσκολος ἡ δημοσιεύσις των καθ' ὅτι πολλὰ ἄλλα εἴμεθα ἠναγκασμένοι νὰ μὴ δημοσιεύωμεν ταῦτα θέν ἐν συνεχείᾳ δημοσιευόμενα θέν ἔχουν τὴν ἀξίαν ἢν θὰ εἶχον δημοσιευόμενα εἰς ἐν καὶ τὸ αὐτὸ φύλλον.

—ο—

Ἐνα θλιβερόν θέαμα μᾶς συγκινεῖ ἰδιαιτέρως τὰς ἡμέρας αὐτὰς.

Οἱ ὀυστυχεῖς παραπεμφθέντες τῆς προηγουμένης ἐπ' ἀξίως διὰ τὸν «Πεθρουάριον», ἱ ἄμοιροι ἐκεῖνοι συνάδελφοί μας ἐπισκέφθησαν πάλιν τὸ Ρέθυμνον διὰ τὴν ἐπανεξέτασιν. κίναι θλιβερόν ὄντως νὰ τοὺς βλέπῃ κανεῖς συνεσταλμένους ὀχρούς καὶ ταπεινωμένους ὅπως εἶναι νὰ περιέρχονται τὰς ὁδοὺς τῆς πόλεως πρὸς ἀναζητησιν ἀλλήλων καὶ μὲ τὴν καρδιά θλιμμένη καὶ τοὺς πόδας κλονιζομένους ἀπὸ τὸν φόβον καὶ τὴν αγωνίαν τῶν ἀποτελεσμάτων των νὰ μαζεύωνται εἰς τὸν περίβολον τοῦ Γυμνασίου.

Ἡ περισσότερον ὀμως σπαραξικάρδιον εἶναι νὰ ἀκούῃ κανεῖς νὰ τοῦ διηγῶνται τὰ πάθη των ἀπὸ τοῦ Ἰουλίου μέχρι σήμερον.

Θαρροεῖς ὀμοιάζουν πρὸς ἡττημένους, ἄς ἐλπίσωμεν ὅτι θὰ ἀναλάβουν ταχέως τὸ ὕψος καὶ τὸ θάρρος τοῦ νικητοῦ διὰ τῆς θοικιμδευτικῆς νίκης τῆς ἐπιμελείας των.

Οἱ μαθηταὶ τοῦ Γυμνασίου

μας ἔσχον τὸ εὐτύχημα τὸ Σιάδβατον Ξεαν Φεδρουαρίου νὰ ἀκούσουν τὸν πνελληνίου φήμης καθηγητὴν τῆς ἀπαγγελίας Κορίνθιον κ. Μιχαὴλ Σιγάλαν οστις παρ' ὅλην τὴν προθεβηκυϊαν αὐτοῦ ἡλικίαν διατηρεῖ τὴν φωνὴν αὐτοῦ ἰσχυρὰν καὶ ὡς ὁ ἴδιος εἶπεν ὀφείλει τοῦτο εἰς τὴν ἐγκράτειαν καὶ τελείαν ἀποχήν ἀπὸ τοῦ φθείροντος τὸ σῶμα καὶ ἐξασθενούντος τὸ φωνητικόν σύστημα καπνοῦ. Εἰς αἶθουσαν τοῦ Γυμνασίου πειρυσισκομένων πολλῶν μαθητῶν καὶ μαθητριῶν ὅλων τῶν τάξεων τοῦ Γυμνασίου μας τῶν κ. κ. καθηγητῶν καὶ τοῦ σεβαστοῦ μας Γυμνασιάρχου ἀπήγγελλε διάφορα ποιήματα νέων ἑλληνικῶν ποιητῶν τοῦ Δροσίνη καὶ τοῦ Δημητρακοπούλου καὶ τοῦ σατυρικοῦ Σουρῆ, κατόπιν προλόγου περὶ τοῦ τρόπου τοῦ ἀπαγγέλλειν καὶ διὰ μίαν νέαν φωνὴν ἀπέδειξε τὴν ὠραίαν αὐτοῦ τέχνην, ἀποσπάσας τὰ χειροκροτήματα καὶ τὴν ἐκτίμησιν τόσοσιν τῶν μαθητῶν καὶ μαθητριῶν ὅσων καὶ τοῦ συλλόγου τῶν κ. κ. καθηγητῶν καὶ τοῦ Σεβαστοῦ μας Γυμνασιάρχου.

Ἦν τιμήσαντα τὸ Γυμνάσιον μας Καθηγητὴν τῆς ἀπαγγελίας κ. Σιγάλαν διὰ τῆς παρουσίας του ἢ διεύθυνσις του περιοδικοῦ μας συγχάριε καὶ ευχαριστεῖ.

— 0 —

Ἦσαν συγκινητικὰ καὶ διδακτικώτατα τὰ παιχθέντα ἐν τῷ θεάτρῳ Ἰδαίῳ Ἄνθρωπος Ξεργα Παριζιάνοι τῶν Παρισίων καὶ ἡ « Ἀγνώστος » ὑπὸ τοῦ εἰς τὴν πόλιν μας εὐρισκομένου θεάσου τοῦ κ. Χρήστου Μπογραίου.

Τὸν καλὸν θεασάρα κ. Χρήστην Μπογραίου καὶ τοὺς κ. ἠθοποιούς διὰ τὴν ἐκλογὴν τοιαύτων διὰ μαθητὰς διδακτικῶν ἔργων καὶ διὰ τὴν ἐκτέλεσιν αὐτῶν συγχάριμεν.

ΑΠΟ ΤΗΝ ΜΑΘΗΤΙΚΗΝ ΖΩΗΝ

ΟΙ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΙ ΕΙΣ ΤΟ ΓΥΜΝΑΣΙΟΝ ΡΕΘΥΜΝΗΣ

Εἰς πόσα δεινὰ ἀληθῶς ὑποβάλλονται οἱ μαθηταὶ κατὰ τοὺς διαγωνισμούς!

Ἄφ' οὗ ἐπὶ ὄρας κοπιᾶσιν ἐομνηεύοντες τὰ κείμενα τῶν ἀρχαίων συγγραφέων, ἀφ' οὗ ἐπὶ πολὺ προσπαθῆσιν νὰ λύσιν τὰ διάφορα προβλήματα τῆς ἀπειρίας Ἀλγέβρας ἀφ' οὗ ἐλθῶν κάπως εἰς συνάφειν μετὰ τῶν βιβλίων καὶ λεξικῶν τῶν ἑσῶν γλωσσῶν, μετὰ τῶν ὁποίων μέχρι τοῦ παρόντος εὐρίσκοντο εἰς διηνεκὴ καὶ ἀδιάλλα τὸν ρῆϊν οἱ περισσώτεροι, καὶ ἀφ' οὗ τέλος διεξέλθουν τὰς σελίδας τῶν βιβλίων τῆς Φυσικῆς καὶ τὰ φύλλα τῆς Ἱστορίας μετὰ τῆς ἀναριθμητοῦ χρονολογίας, προσέρχονται εἰς τὸ σχολεῖον ἵνα ὑποσῶσι « τὰς νομίμους δοκιμασίας ».

Ὅταν γράφουν τὰ προκαταρκτικὰ ἐπὶ τοῦ ἀρχῆθεν λευκοῦ χαρτοῦ, — μετὰ δὲ τὴν διόρθωσιν ὑπεσῶν — ἡ καρδιά των καλλεται σφοδρῶς, ἀποτέλεσμα δὲ τούτου εἶναι ἡ διὰ τῶν γραφομένων ἀπομίμησις τῶν . . . οὐραϊῶν νεφελωμάτων.

Καὶ ὁ κ. Καθηγητὴς τῶν Μαθηματικῶν εἰσέρχεται. Οἱ μαθηταὶ στρέφουσιν ἔντρομοι πρὸς αὐτὸν τὰ βλέμματα. Χάνουν τὴν ψυχραιμίαν των.

Ἄν δώσῃ βέβαια εἰς αὐτοὺς κατὰ εὐκόλον, ἔχει καλῶς. Ἄλλ' ἂν τῶν ζητήσῃ τὴν λύσιν ἐξισόσεων καὶ συστημάτων ἢ τὴν εὑρεσιν τετραγωνικῆς τινος ρίζης, τότε . . . Καὶ ἐν ᾧ μετὰ τὴν σκέψιν αὐτὴν οἱ μαθηταὶ τρέμουν ἀπὸ φόβου στρέφουν τοὺς ὀφθαλμούς πρὸς τοὺς δύο παρισταμένους καθηγητὰς, τὸν κ. καθηγητὴν τῶν Ἱερῶν καὶ τὸν κ. καθηγητὴν τῶν Ἑλληνικῶν ὡς πρὸς σωτήρας. Ναι, ἂν αὐτοὶ θελήσῃν ἢ νὰ τοὺς βοηθήσῃν ἢ νὰ τοὺς ἀπαλλάξωσι τῆς παρουσίας των τότε τὰ πράγματα θά μετεβάλλοντο κάπως. Ἄλλ' οὗτοι εἶναι προσωρισμένοι μόνον καὶ μόνον διὰ νὰ παρεμποδίσουν πᾶσαν ἀπὸ κοινοῦ σύμπραξιν τῶν μαθητῶν. Ἄφ' οὗ λοιπὸν ἡ παρουσία των δὲν τοὺς ὀφελεῖ εἰς τὴν ποικειμένην περίστασιν τοὺς ὀφελεῖ βεβαίως ἡ ἀπουσία των τὴν ὅποιαν ἐκβάθους καρδίας εἶχοντα. Καὶ ὁ κ. καθηγητὴς δίδει τὰ ζητήματα. « Ζήτημα πρῶτον » λέγει.

Ἡ ἡσυχία ἀποκαθίσταται. Ἀναπνοὴ δὲ ἀκούεται. « Τὸ τετράγωνον τῆς διαφορᾶς δύο ἀριθμῶν, συνεχίζει ἐπὶ τὸ διπλάσιον γινόμενον αὐτῶν . . . »

Οἱ μαθηταὶ ἀλληλοκυττάζονται καὶ κατόπιν στρέφουν τὰ βλέμματα πρὸς τοὺς ἄλλους καθηγητὰς. Ὁ εἰς ἐκ τούτων πρὸ τῆς τοιαύτης ομηρικῆς δεινότητος τοῦ συναδελφου του μένει ἀφωνοστρέφεται ἀλλόφρων περὶ ἑαυτὸν καὶ δὲν γνωρίζει ποῖαν στάσιν νὰ τηρήσῃ. Ἐπειδὴ δὲ ἡ

ρητορία του κ. Μαθηματικού δεν φθάνει μόνον έως εδώ. ο άλλος των καθηγητών απηλπισμένος πλέον ανοίγει την θύραν και φεύγει προτροπάζων να ξέλθῃ ἐκ τῆς κολάσεως ταύτης τῶν ἀριθμῶν: Ἐπὶ τέλους μετὰ τὸ δικώνισμα ἔρχεται καὶ ἡ σειρά τοῦ κ. Μαθηματικοῦ νὰ ὑλοφύρῃ. Εἶναι ἡ ἡμέρα τῶν ἐξετάσεων εἰς τὰ Ἱερά.

Ὁ κ. Καθηγητὴς τῶν Θρησκευτικῶν ὑπαγορεύει τὰ ζητήματα. «Ἐφαρμόσατε εἰς τὸν καινῶνικόν βίον τὴν ἀρετὴν ταύτην καὶ ἐκφέρατε κρίσεις καὶ συμπεράσματα κατὰ βούλησιν. Καταδείξατε δὲ τὴν ὠφελιμότητά της περικολῆς κτλ. ... Ὁ κ. Καθηγητὴς τῶν Μαθηματικῶν κινεῖ τὴν κεφαλὴν ὑπομειδιῶν. Διατί; Τίς οἶδεν.

Ἴσως μετὰ διότι δὲν ἠκολούθησε τὴν σταδιοδρομίαν τοῦ συναδέλφου του. Ἴσως οἰκτείρει τὴν τῆχην του ἧεις ἐπεφύλαξεν εἰς αὐτὸν ν' ἀκούῃ τσιταίτας φιλοσοφίας.

Ἴσως τέλος λυπεῖται τοὺς δυστυχεῖς μαθη-

τὰς ἀναλογιζόμενος εἰς ποίτην θέσιν θὰ εὐρίσκατο ἂν συμμετεῖχε τῶν ἐξετάσεων αὐτῶν. Καὶ οἱ μαθηταί.... σκέπτονται. Τινὲς ἀρχίζουν νὰ γράφουν ἀλλὰ κατόπιν μετανοοῦν καὶ σβύνουν τὰ γραφέντα. Δὲν ἔχουν πλέον ἐλπίδα οὔτε εἰς τὰς βοηθητικὰς σημειώσεις μετὰ τὰς ὁποίας τινὲς ἔλαβον τὴν πρόνοιαν νὰ ἐφοδιασθοῦν ἀλλὰ φαίνονται ὡς νὰ περιμένουν καὶ διὰ δευτέραν φοράν τὴν ἐπεμβασίν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Ἐπὶ τέλους ἀφ' οὗ γράφουν ὅτι γοοῖζον παραδίδουν τὰ γραπτά εἰς τὸν καθηγητὴν καὶ φεύγοντες ἀναλογίζονται τὴν συνέχειαν τῶν δεινῶν τῶν. Ἐπὶ τινὰς ἡμέρας κατόπιν ἐπαναλαμβάνονται αἱ αὐταὶ περίπου σκηναὶ μέχρι τῆς λήξεως τῶν ἐξετάσεων. Ἀσφαλὲς δὲ γνώρισμα αὐτῶν εἶναι τὰ πρόσφατα ἴχνη τεθραυσμένων μελανοδοχείων ἐπὶ τῶν τοίχων τοῦ σχολείου καὶ τῶν κερὰ οἰκοδομῶν.

Μ. Μ. Δα'

ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΔΙΟ ΤΗΝ ΖΩΗΝ

Η ΠΕΡΙΕΡΓΕΙΑ

Ἀπὸν στὸ πεζοδρόμιο δύο ἄνθρωποι εἶχαν συναντηθῆ χειρονομοῦντες ἤδη ἐξ ἀποστάσεως. Ἐνας περσικὸς ἐστάθη καὶ τοῦ ἐκύτταξε. Κάποιος γνωστὸς τὸν ἐπλησίασε, καὶ εἶπαν, καὶ ἐστάθη καὶ αὐτὸς μετὰ περιέργεια. Σὲ λιγάκι, κόσμος ἐμαζεύθη καὶ ἐκύτταξε: ἔβλεπαν ὁ ἕνας τὸν ἄλλον, προσκλιθῶν ν' ἀκούσῃ, νὰ καταλάβῃ. Ἄλλος ἐσκυβε, ἀνάμισα ἀπὸ τοὺς δύο ὄμους, καὶ ἐρωτοῦσε. Τί συμβαίνει; Ἄλλος ἀπήντα. Δὲν ξέρω, τώρα ἦρθα καὶ ἐγώ. Ἐνα παιδί τὸ ὄπισθεν ἐπουλοῦσε ψωμί ἐστάθη καὶ αὐτὸ καὶ ἐκύτταξε, στὴ μέση τοῦ δρόμου. Δύο στρατιῶται μετὰ τὴν κουρμπάναν στὴν μοσχάλη εἶχαν πλησιασῆ καὶ ἐπρωχθῆν νὰ χωθοῦν στὸ σωρό. Ἐνας χωρικός ἀφύσας τὸν γάιβαρο νὰ τραβᾷ μόνος του, μὴ γρη῏, δύο κύριοι μετὰ τὰ γυαλιά, ἕνας γέρος μετὰ καλοκίρινή ὀμπρέλα, καὶ τέλος ἕποιος ἐπερνοῦσε ἔκοψε τὸν δρόμον του γιὰ νὰ δῇ τί τρέχει. Ἀπὸ τὸν σωρό μέσα ἐβγαίναν φωνὲς ποῦ δὲν ἀκούοντο καθαρά στὸ ἄκρον τοῦ ὄμιλου. Τὰ κεφάλια ἐτεντώνοντο νὰ ἴδουν καὶ καθὼς ἐσηκόνοντο στὰ δάκτυλα οἱ ὀπίσθιοι ἐπεφταν ἀπάνω στὸς μπροστινοὺς. Μὴ σπρώχνεις, ἀδερφέ! Ἐγώ; ἄλλοι μετὰ σπρώχνουν καὶ ἐμένα. Ἐνα σκυλί πατηθὲν ἐβγαλε μὴ φωνὴ πόνου καὶ ἐξετρόπωσε κακὴν κακῶς. Πῶς εἶχε τρυπώσει; Ὁ Σκύμιλος ἀνεταράχθη καὶ ἐκύτταξε χάμω. Οὐστὶ! Μὰ τί τρέχει; Ξέρω γώ; Καυγᾶς, ὡς φαίνεται. Αἱ μπᾶ, κάποιος σελιγαζόμενος, Χριστὸς καὶ Παναγία! φωνάζει μετὰ τρομάραν ἢ γρη῏, καὶ κάνει τὸν σταυρόν της φεύγοντα. Ἄλλος ἀφηγεῖται: Ἐγὼ πῆγαίνα στὴ δουλειά μου, ἐρχόμουν ἀπὸ δω, ὁ-

ταν βλέπω κόσμον μαζεμένο. Ἦρθα κοντά, μὰ δὲν κατάλαβα τί τρέχει. Ὁ χωροφύλαξ ἀπὸ τὸ ἄλλο πεζοδρόμιον δισχίζει τὸν δρόμον καὶ ἐργεταὶ βιαστικά. Χωρὶς νὰ μιλήσῃ κανενὸς σπρώχνει νὰ χωθῇ. Ὁ μαζεμένος κόσμος παραμερίζει μετὰ δυσκολία. Ἀπὸ μέσα ἀπὸ τὸ σωρό βγαίνει μὴ φωνή. Ὁχι! τὸ χέρι μου. Κάποιος παρακούσει: Μαχαίρι! Ἐ, τί συμβαίνει; ὀχάλανε μαχαίρι! Ἐξήφρα ὁ ὄγκος τῶν μαζεμένων διαλύεται καὶ ἀκείνοι ποῦ ἐστριμμόνοντο γιὰ νὰ ἴδουν σκορπίζον ἀπὸ δω καὶ ἀπὸ κει νὰ φύγουν. Ὅταν ἀδειασε τὸ πεζοδρόμιον, δύο ἄνθρωποι ἀπέμειναν πικασμένοι ἀπὸ τὰ χέρια, μετὰ φιλικὴν ἐγκαρδιότητα εἶχαν νὰ ἰδωθοῦν χρόνια φίνεται καὶ ἐξακολουθοῦσαν νὰ φωνάζουν ζωνηρὰ τὴν χαρὰ τους. Πῶς τὰ πέρασε λοιπόν; Ἐ! δόξα σ' ὁ Θεὸς.....

Ἀντώνιος Α. Δρυιανάνικ

Τάξις Γ'. Γυμνάσιον Ρεθύμνης

— 0 —

ΜΙΑ ΝΥΚΤΑ ΣΤΗ ΘΑΛΑΣΣΑ

Φεγγαρόλουστο ἦταν τὸ βράδυ ἐκεῖνο τοῦ Αὐγούστου.

Τὸ φεγγάρι ἀομένιζε στὸν οὐρανὸ καὶ ἔχυνε τὶς ἀσημένιες του ἀκτίνες ἀπάνω στὴν γαλήνεμένη θάλασσα, ἐνῶ τὸ κύμα ἀπαλὰ ξεψυχούσε στὰ βράχια τῆς ἐκτῆς.

Ἀπόλυτη ἡ σιωπὴ κυριαρχοῦσε καὶ τίποτε ἄλλο δὲν ἀκούεσ παρατὸ φλοῖσβο τῶν κυμάτων ποῦ θαρροῦσε πῶς ἦτανε τώρα ξωτικό τραγοῦδι ποῦ γέμιζε τὶς ψυχὲς μυστήριο καὶ γοητεία.

Μερικὲς προὐβαρκες ἐδῶ καὶ ἐκεῖ σκορπισμέ

νες ρίγνανε κάτι φωτεινές δέσμες πίσω των λές κι ἦτανε κομμάτια ποῦ σέρνανε ἀπάνω στὴ θάλασσα τὶς εὐρές των.

Καθισμένος σ' ἓνα βράχι τῆς παραλίας ἀπολάμβανα ἅλη αὐτὴ τὴν ὠμορφιά ποῦ μὲ μεθοῦσε καὶ μ' ἔκανε νὰ πετώσῃ ἀγνωστες χώρες.

Τὸ μικρὸ λιμανάκι ἦτανε τώρα ἄδειο καὶ μονάχα τὸ καϊνάκι τοῦ μπάρμπα Μιχάλη ἦταν ἀραχμένο ἐκεῖ κοντὰ στὴν ἀμμουδιά.

Γέρος αὐτὸς καθὼς ἦτανε δὲν μποροῦσε μὴ νὰ γοῦσε νὰ τραβῆη κομπὶ καὶ νὰ ψαρεύῃ. Ἔλχε ἀνάγκη ἀπὸ βοήθῃ γιατί ὁ μικρὸς μούτσος του εἶχε φύγῃ γιὰ τὸ χωριὸ ἐπειδὴ ἦτανε σαββατόβραδο. Βλέποντάς με ὁ μπάρμπα Μιχάλης ἔτσι νὰ ρεμβάζω μονάχος μου λέει—Βρὲ ἀνήψιο δὲν ἔρχεσαι νὰ τραβήξουμε λίγο παρὰ ἔξω καὶ ἴσως νὰ πιάσουμε καὶ κανένα ψάρι—. Γιατὶ ὄχι μπάρμπα Μιχάλη τοῦ εἶπα μὰ μόνο ποῦ δὲ ἔξω καὶ τόσο πολὺ νὰ λάμνω. Δὲν πειράζει ἐγὼ θὰ σοῦ δείχνω ἔπειτα ἐπὶ θὰ τραβᾶς τὸ ἔνα κομπὶ μόνο κ' ἐγὼ στὸ ἄλλο.

Τραβήξαμε ἔτσι τὴν βάρκα στὴ θάλασσα πηγήσαμε μέσα καὶ κρατώντας τὸ ἓνα κομπὶ ἐγὼ κ' ὁ μπάρμπα Μιχάλης τὸ ἄλλο ἀνοικτήκαμε βαθιὰ μέσα στὴν ἀσημένια νύκτα. Βιάστηκα τώρα ἐπὶ ἀνήψιο καὶ τὰ δυὸ κοντὰ στὰ χέρια γιατί ἐγὼ θὰ ρίξω τὰ δύχτια ἄκουσα σὲ κάμποση ὥρα τὸ γέρο βαρκάρη νὰ μοῦ λέη... ὥρες ὀλόκληρες; εἶχαν περάσει ἔτσι ἀπὸ τὴν ὥρα ποῦ ὁ μπάρμπα Μιχάλης εἶχε ρίξει τὰ δύχτια καὶ ὁ μὴς κανένα ψάρι δὲν εἶχε πιαστῆ. Ἦνα ἐλαφρὸ βοραδάκι μόνο ἀρχίζε τώρα νὰ φυσᾷ καὶ ἡ βάρκα μας ἀρχισε νὰ χορεύῃ ἓνα ἀρουθιμο χορὸ στὰ μικρὰ κυματάκια ἀπάνω ποῦ εἶχαν σηκωθῆ. Ὁ μπάρμπα Μιχάλης σὰν ναυτικός ποῦ ἦταν μου λέει «Φοροτοῦνα θάχουμε παιδί μου» καὶ πρέπει γρήγορα νὰ τραβήξουμε τὰ δύχτια. Καὶ σὲ λίγη ὥρα σὰν γιὰ τὰ ἐπιβεβαιωθῆν τὰ λόγια τοῦ μπάρμπα Μιχάλη ὁ βοριάς εἶχε γίνῃ δυνατώτερος ἀπὸ πρῶτα καὶ μεγάλα κύματα ἀρχισαν νὰ σηκώνονται ἀπὸ τὴν θάλασσα μέσα ποῦ ἔβαιναν τὴν βάρκα νὰ πηραδέρνη σὰν καρδιοῦ τσοῦφλι τῶρα τραβήξαμε γρήγορα γρήγορα τὰ δύχτια χωρὶς νὰ ἔχωμε πιάσει ἀκόμη οὔτε μιὰ ὀζᾶ ψάρι. Βάλουμε κομπὶ γιὰ νὰ γυρίσουμε κίω τὰ κύματα ὅμως κτυποῦσαν θαρρεῖς σὰν λυσσοσμένα τώρα στὰ πλευρὰ τῆς βάρκας ποῦ ἄλλοτε βυθιζότανε σὰν σὲ μιὰ ἄβυσσο ὑγρὴ καὶ ἄλλοτε ξεπετιώτανε ψηλὰ στῆς χιονισμένες κορφές τῶν κυμάτων ποῦ φαινότανε σὰν βουνὰ θεώρητα στὰ παιδικὰ μου μάτια.

Καὶ κάπου κάπου μερικὰ ἀπὸ αὐτὰ ἔσπαιαν μὲ ὀσμὴ ἐπάνω στὴ βάρκα καὶ ὁ ἀφρός των μᾶς περιέλουγε.

Θαροῦσα πῶς ἤθελαν νὰ μᾶς πιασούσαν καὶ νὰ μᾶς ρουφήξουν. Βάλουμε ὅλα τὰ δυνατὰ μας τότε καὶ τραβήξαμε κομπὶ μὲ ἅλη τὴν δύναμὶ μας.

Ἐπὶ τέλος μετὰ πολλὰ θάνανα κατορθώ-

σαμε ἀλλὴ καταμουσκεμένοι νὰ φθάσαμε στὸ μικρὸ ἀλλ' ἀσφαλισμένο λιμανάκι ἀπὸ τὸ ὅποιον δὲν ἦσαν καὶ πολλὲς ὥρες ποῦ εἶχαμε βγῆ ἐγὼ καὶ ὁ μπάρμπα Μιχάλης.

Αὐτὴ ἡ περιπέτεια μοῦ ἔμεινε ἀλησμόνητη σ' ὅλη μου τὴν ζωὴ ἂν καὶ πολλὰ χρόν'α ἔχουν περάσει ἀπὸ τότε. Ὁ μπάρμπα Μιχάλης γελᾷ κάθε φορὰ ποῦ ζηγώμουνα τρομαγμένος τὴν πρώτην μου εὐτὴ περιπέτεια ἐγὼ μὲ φρίκη τὴν ἀναπολοῦσα καὶ σήμερον ἀκόμη τὴ θυμάμαι γιὰτὶ ἦτανε ἡ πρώτη συνάντησις ποῦ ἔκκια μέσα εἰς τὴν θάλασσα ἡ ὅποια εὐτυχὸς μοῦ ἔγινε παράδειγμα εἰς τὴν ζωὴ μου.

Ὁ λογογράφος μου ἦτο ἡ σφεῖρα τοῦ μπάρμπα Μιχάλη.

Εὐτυχὸς Μιχ. Οὐγγεῖλης Δρ. Γ. Ρ.

— 6 —

Η ΟΜΟΡΦΙΑ ΠΟΥ ΧΑΘΗΚΕ

Τὸ δειλινὸ ἀτλῶνε τὶς χρυσοξανθὲς φιορέδες του καὶ σκετάζει μ' ἓνα πέπλο ξωτικὸ τῆς Φύσης καὶ τοῦ ἀπειρου τὰ μαγευμέν παλάτια Ὀλοειρῶν τοῦ ἡλιοῦ αἰῶνες σιέλνουν τὸ τελευταῖο ἰων φιλὶ πτάπαι γιδιάρικα κύματα ποῦ γλυκοφιλοῦνε τὴν ἀμμουδιά. Νὰ τώρα τὰ πουλάκια τὰ ζευγαρωμένα πῶς ψέλνουν τὸ δικὸ τους ὑπερκόσμο τραγοῦδι εἰς τὸν πανώρηνο βασιλεῖα τῆς λύπης καὶ τοῦ πόνου. Τὰ γιασεμιά ποῦ μεθᾶνε γιὰ μιὰ στιγμή τοῦ δύστιχου περιπατητῆ τοῦ ἀγκαθοφυτεμένου τῆς ζωῆς περβολιοῦ. Τὸ ἀγεράκι τὸ ἀνάλαφρο ποῦ μπαίνωντας μέσα ἀπὸ τὶς φυλλωσιές τῶν ἐντρων, τὰ χαϊδεύει ἀλ' φρὰ σὰν μάννα ποῦ νιουρίζε τὸ μονάριβδ τῆς σιὴν κοῦνια του καὶ τὰ παρακαλεῖ σ' ἓνα τραγοῦδι ὑπερκόσμο.

Τὴν πειὰ τὸ Φεγγάρι ἀρμενίζει σὶδ γοληνεμένο πέλαγο τοῦ αἰθέρα σὰν ἓνα καρὰβι κηλοτάξειδο μὲ ἀνοικμένα τὰ πᾶνιά ποῦ τὸ ἀκολουθοῦνε τὰ ἀστεράκια σὰν μικρὲς βαρκοῦλες ποῦ ἀπὸ ἓνα ἐλαφρὸ Φυσηματάκι τοῦ μαῖστρου κ' οὔνται πῶς ἐδῶ καὶ πῶς ἐκεῖ. Μερικὰ φῶτα ἐδῶ κ' ἐκεῖ λαμπυρίζουν καὶ φωτίζουν μὲ τὸ ἄσπρο ἀπαλὸ των φῶς τὸ δρόμο κανενὸς χαροκόπου ἢ δυστυχισμένου ὀδοιπόρου. «Ὅλες οἱ ἰδρυτικὲς ψυχὲς πλέουν σ' ἓνα πέλαγο χαρᾶς καὶ εὐτυχίας. Εἶναι ἓνι μυρευτικὸ πανόγραμμα.

Ὅμως μιὰ ἀόρατη καὶ βάσκανη δύνημη ξηλεῦε τὴν εὐτυχία αὐτῆ. Ἐνα χέρι μαγικὸ ἀνατρέπει ἅλη αὐτὴ τὴν ὠμορφιά καὶ ἀλάσσει τὴν ἔψη τῆς φύσης. Ἐνας δαιμονισμένος νοτιάς ἀρχίζει τώρα νὰ φυσομανάη σηκώνοντας ψηλὰ σύννεφα σκόνης καὶ κλειώνοντας ὀρητικὰ τὰ παράθυρα ἐκείνων ποῦ τώρα χάνεται. Μαῦρα σύννεφα γλήγο-

ρα γλήγορα συνάζονται και τὸ φεγγάρι χάνεται πίσω ἀπ' αὐτὰ ποῦ νομίζει κανένας πῶς βούλιαζε στὸ φουρτουνιασμένο πέλαγος τοῦ ἁπειρου, Διγυστὰ ἀστέρια μονάχα μένουν ποῦ κι' αὐτὰ τρεμοσβύνουν ἔτοιμα νὰ καταποντισιοῦνε. Τὰ δένια μὲ τὸ ἄγρια φύσημα τοῦ δαιμονισμένου νοτιᾶ ἀρχίζουν νὰ οὐρλιάζουν και τὰ ἄγρια κύματα κτυποῦνε μα νιασμένι στὰ μισοξερριζωμένα βράχια τῆς παραλίας σὰν νὰ θέλουν νὰ τὰ καταβροχθίσουν.

Ἡ ὄψη τῆς φύσης ἄλλαξε και ἡ πρώτη ὄμορφιὰ χάθηκε. Τὸ ρολόι τῆς ἐκκλησιᾶς μοιρολογώντας κτυπᾷ σὺς 12 και ὁ νοτιᾶς ξακουλουθῆ μὲ λιγστεμμένη ὁμως κάπως τὴ δύναμί του.

Σὲ λίγο ὁλόελλι κειὰ ἠσυχάζει και ἡ φύση προσπαθεῖ πάλι νὰ ξαναπέρι τὴν πρώτη τῆς ὄμορφιᾶ. Τοῦ κάκου ὁμως τὰ σύννεφα μαζεύονται και γίνονται ὁλοένα πυκνότερα.

Ἀπὸ γκριζὰ γίνονται τώρα μαῦρα και τέλος ξεσποῦν σὲ μιὰ ἄγρια και δυνατὴ μπόρα ποῦ προσπαθεῖ τώρα νὰ ξεπλύνῃ εἰς ἀσκήμιες τῆς νοτιᾶς.

Κώστας Μυρουλίκης
Μαθητῆς Στ' Γυμνασίου

—0—

Η ΑΗΛΩΝ

Ἐντὸς τοῦ δάσους περπατῶ και ἀκούω
[ω μελωδίαν

ἄσμα πτηνῶν μαγευτικὸν φωνὴν αὐ-
[τῶν γλυκείαν.

Ἡδεῖα τέρει μὲ πνοὴ ἀπάσας τὰς
[αἰσθήσεις,

μὲ θαυμασμὸν παρατηρῶ τῆς φύσεως
[ποιήσεις.

Ἐκεῖ ζεφύρου ἡ πνοὴ στὰ φύλλα
[πτερουγίζει

και πᾶν κελάδημα πτηνῶν ψυχὴν ἀνα-
[κουφίζει.

Τὸν ἑαυτὸν μου αἰσθάνομαι μακρὰν
[πάσης ὀδύνης

και ἀναπνεῶ ἀχόρταγος τὸ μῦθον τῆς
[μυροίνης.

Πέρα μακρὰν τοῦ ὕψιμου φύγε μεῦ
[λέγει ἡ φύσις

και ἄν σου εἶνε εὐκόλον ἔλα ἔδω νὰ
[ζήσης.

Μὰ κεῖ ποῦ ψάλλουν τὰ πουλιὰ μ' ἀ-
[πάθειαν μεγάλην

αἴφνης φωνὴν μελωδικὴν πτηνοῦ ἀ-
[κούω ἄλλην.

Εἶναι πολὺ λεπτὴ φωνὴ μελίρροτος ὁ
[φθόγγος

Ἄ ἡπατήθην πρὸς στιγμὴν ἦτο τῆς
[ἀηδόνος

Ἦ καλλικέλαδον πτηνὸν μετὰ φωνῆς
[γλυκείας

ποῦ μὲ τὸ ἄσρα σου κινεῖς λεπτὰς
[χορδὰς καρδίας.

Ναί τέλος πάντων ἤθελα και 'γὼ νὰ σ'
[ὀμοιάσω

ἔάν μοῦ ἦτο δυνατόν ἐπάνω νὰ πε-
[τάξω

Νὰ κελαδήσω τρυφερῶς ὅπως ἐσὺ
[πουλί μου

Και νὰ φαιδρύνω ὁ δυστυχὴς τὸ νῆ-
[μα τῆς ζωῆς μου.

« Ὁ Πισοζένης »

ΣΤ' Γυμνασίου Ρεθύμνου

—0—

ΜΕΓΑΛΑΙ ΧΕΙΡΟΝΟΜΙΑΙ

Ποῦ κατὰ πρῶτον ἰδρῦθη
και ποῖος ὁ σκοπὸς τοῦ
Ἐρυθροῦ Σταυροῦ Νεό-
τητος.

Μεγάλη ἦτο ἡ χρεὶ τὴν ὁποίαν ἠσθίνθη ὅτε ἐξεδέχετο τὴ περιοδικὸν τοῦ Γυμνασίου μας διότι τοῦτο θὰ ἐχρησίμευεν τὸ σπουδαιότερον μέσον πρὸς στενωτέραν ἐπαρῆν τῶν μαθητῶν τοῦ Γυμνασίου Ῥεθύμνης και γενικῶς ὅλων τῶν Γυμνασίων τῆς Κρήτης.

Τώρα λοιπὸν ἔκλιτος μαθητῆς δύναται νὰ διαδώσῃ πᾶσαν εὐγενῆ ἰδέαν πᾶν γόνιμον παράδειγμα και νὰ ἐκδηλώσῃ ὅλας τὰς ἀνθρωπιστικὰς ψυχικὰς του ιδιότητας διότι ἕως τώσδε τὸ ἐδέχετο εὐκαιρία νὰ ἐκδηλώσῃ τὰς τοιαύτας του ιδιότητας.

Ἐνεκα τούτου λοιπὸν και ἡ ὁμιλὴ τῶν ἐρυθροσταυρικῶν τῆς Στ' τάξεως ἰδρυθεῖσιν ὑπὸ τοῦ Διαιτητικοῦ συμβουλίου αὐτῆς δύναται νὰ ἐκλατκεύσῃ τὰς ἀνθρωπιστικὰς τῆς ἰδέας οὗτα βεβαίᾳ ὅτι ἡ πνευματικὴ τρυφή εἶναι ἰσχυτέρα τῆς ὕλητις.

Κατὰ πρῶτον μὲν θὰ ἐκθέσῃ ἐν ὀλίγοις ποῦ κατὰ πρῶτον ἰδρῦθη ὁ Ἐρυθρὸς Σταυρὸς και ποῖος ὁ ἀρχικὸς σκοπὸς αὐτοῦ, κατόπιν δὲ τὴν ὀργανωτικὴν ἐξέλιξιν αὐτοῦ και τὴν γενίκευσιν τοῦ ἀνθρωπιστικοῦ του σκοποῦ.

Ἐἶμαι δὲ βέβαιος ὅτι ἡ χειρονομία αὕτη ὑφ' ἡμῶν δὲν εἶναι ἄσκοπος ὅτι πιστεύομεν ὅτι και τοῦ μαθητῆς θὰ ὠφελήσῃ και γενικῶς πάντε ἀνθρώπων και μάλιστα τοὺς θέλοντας νὰ λάβωσιν πληρεστέρας και σαφεστέρας ἰδέας περὶ τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ

Νεότητις.

Κατ' ἀρχάς λοιπόν ὁ Ἐρυθρὸς Σταυρὸς ἰδρύθη εἰς τὴν Γενεθὴν τῆς Ἑλβετίας τῆ 22 αὐγούστου τοῦ ἔτους 1864 καὶ ὁ ἀρχικὸς σκοπὸς αὐτοῦ περιορίζετο μόνον εἰς τὴν ἀνεκούφιαν καὶ ν.σ.ηλείαν τῶν ἀσθενῶν καὶ πληγωμένων ἐν καιρῷ πολέμου. Καὶ δικαίως λοιπόν δύναται νὰ καυχῆθῃ σήμερον ἡ γῶρα ἐκείνη ἧς ὑπῆρξεν καὶ εἶναι ἐστία τῶν φιλάνθρωπων καὶ κοινωνοφελειστῶν ἰδεῶν. Ἡδὴσαν ἀληθῶς μεγάλη καὶ ἰδανικὴ ἡμέρα ὑπῆρξεν ἡ 22α αὐγούστου τοῦ ἔτους 1864 διὰ τὴν ἀνθρωπότητα!!! Διότι κατ' αὐτὴν τῆς ἡμέρας αὐτῆς ἐκείνης ἐκείνης ἀνθρώπινα ἰδέαι τῆς ἀγάπης πρὸς τὴν ἀνθρωπότητα καὶ πρὸς τὴν πατρίδα καὶ τῆς πίστεως πρὸς τὸν Θεὸν ἐπικρατοῦν τῶν χαμερπῶν καὶ διότι κατ' αὐτὴν τίθεται ὁ θεμελιῶς λίθος τοῦ παγκοσμίου χριστιανικοῦ ἀνακτόρου εἰς τὸ ὅποιον συνηγήθησαν καὶ θὰ συναντῶνται ὅλας αἱ ὑψηλαὶ ἰδέαι ὁλοκλήρου τοῦ πεπολιτισμένου κόσμου. Ἡδὴσαν ἐπίσης φιλάνθρωπιστικὸς καὶ ἱερὸς ὑπῆρξεν ὁ ἀρχικὸς σκοπὸς αὐτοῦ! Διὰ τοῦ ἐξανθρωπιστικοῦ τούτου σκοποῦ ἀνεκουφίζοντο ὑλικῶς καὶ ἠθικῶς αἱ οἰκογένεια ἐκεῖνα τῶν ὁποίων ἐφανεύοντο οἱ πιστάται των ἡ ἐπληγώοντο ἐν καιρῷ πολέμου.

Ὁ εἰς τὸν θωρόν τῆς πατρίδος του πίπτων ἢ τραυματιζόμενος ὑπερασπιστῆς καὶ θρησκείας καὶ πατρίδος εἶχεν τὸ εὐτόχημα ἐκτὸς τῆς δόξης ὅτι καὶ ἡ οἰκογένεια αὐτοῦ δὲν ἀφίνετο ἀπερθηχάπτος καὶ ἀπροστίτευτος.

(Ἀκολουθεῖ)

ΣΤΕΦΑΝΟΥΛΑΚΙΣ ΣΠΥΡΟΣ

Πρὸς τῆς Φιλανθρ. ὁμάδος τῆς Στ' Τάξεως

—0—

Ἐνεκα πληθώρας ὕλης ἐπικαίρου διεκόψαμεν τὰς συνεχείας καὶ τὰς Μικρασιατικὰς Σελίδας τὰς ὁποίας θὰ ἐπαυαρχίσωμεν ἀπὸ τοῦ ἐπομένου φύλλου.

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ — ΕΜΒΑΣΜΑΤΑ
ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΣΠΑΝΔΑΓΟΝ

Τελειόφοιτον Ρέθυμνον

ΤΥΠΟΙΣ "ΕΡΕΥΝΗΣ"

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΑΣΤΕΙΑ

Φοιτητὴς τις ἐλθὼν ἐξ Ἀθηνῶν καὶ θέλων νὰ μεταβῇ εἰς τὸ χωρίον του, ἐτηλεγράφησεν εἰς τὸν πατέρα του τὰ ἑξῆς:

« Ἀφίχθην εἰς Ρέθυμνον, μουλὰρι δ' υἱὸς σὰς »

Στρατιώτης εὐρισκόμενος μακρὰν τῆς οἰκογενείας του, καὶ ἔχων ἑλλειψιν χρημάτων, ἔγραψε πρὸς τὴν σύζυγόν του. « Πάλλη, σὲ τὸ γάιδαρν καὶ στείλε μου τὰ χρήματα, μὰ ἐγὼ ἀφ' οὗ ἔλθω θὰ ἔχῃς πάλιν γάιδαρν σὲ σπύτι σου. »

« Ἐλευθερναῦτις »

—0—

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ἐκαυχᾶτο τις δι' ἐταξίδευσεν εἰς πολὺ μέρη.

Τότε θὰ ξεύρειτε ἄριστα τὴν Γεωγραφίαν τοῦ λέγει εἰς ἐκ τῶν ἀκροατῶν του.

Τὴν Γεωγραφίαν; ἐκεῖ δὲν ἐπῆγα, ἀλλὰ νομίζω δι' ἐπέρχου ἀπὸ πολὺ πλησίον.

Πτωχὸς. — Δίγο ψωμί γιὰ τὸ Θεὸ παιδιὰ μου.

Δημητριάκης. — Μπα! Μαμά τρώγει καὶ ὁ Θεὸς ψωμί; Καὶ σὺ μοῦ ἔλεγες δι' δὲν τρώγει τίποτε!

Μὰ καὶ μὲνε Κώστα, δὲν εἶπες ποτὲ δυὸ λέξεις μάθημα διὰν σὲ βγάλω πάντα σὺπτεῖς τὸ κεφάλι καὶ μένεις ἄφωνος.

Ἄπὸ σέβας κύριε Καθηγητᾶ!

I. M. Κουτσορῆσις
Μαθητῆς Γης Τάξ. Γυμνασίου

ΔΕΝ ΕΧΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΝ

Ἐνας ραχτικὸς, σταματᾷ ἕνα ἱεροκῆρον κα διὰν κατέβη ἀπὸ τὸν ἀμβωνα καὶ τοῦ λέγει:

Πάτερ, σεῖς κηρύττετε δι' ὁ Θεὸς ἐδημιούργησε τὰ πάντα εἰς τὴν ἐντέλειαν. Παρατηρήσατε ἐμὲ πῶς εἶμαι δημιουργημένος!

Ὁ ἱεροκῆρυξ τὸν παρατηρεῖ καὶ τοῦ λέγει.

Φίλεμον μοῦ φαίνεται δι' δὲν σὰς λείπει τίποτε... Ὡς ραχτικὸς εἰσθε δημιουργημένος εἰς τὴν ἐντέλειαν!..

« Ἄγνωστος »

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑ! ΑΣΚΗΣΕΙΣ

Η ΚΡΙΤΙΚΗ

Δημοσιεύομεν ἀπὸ σήμερον εἰς πέντε κατὰ συνέθειαν φύλλα τοῦ περιοδικοῦ μας διαφόρους πνευματικὰς ἀσκήσεις ὅποιος δὲ ἀπὸ τοὺς ἀναγνώστας μας τὰς λύσεις ὡς καὶ εἰς τὸ προηγούμενον φύλλον ἀνεγράψαμεν θὰ λάβῃ ὡς δῶρον 25 δραχμὰς ἢ δωρεὰν τὸ περιοδικόν μας ἐν ἔτος.

Ἐὰν τυχὸν εὐρεθῶν πολλὰ λύσεις τότε διὰ κλήρου θὰ βεβαυθῇ ὁ τυχερώτερος.

ΑΙΝΙΓΜΑΤΑ

(Συλλογὴ Γ. Ἀνδρεαδάκη)

1) Γεννιέμαι ἐγὼ προτοῦ νὰ στοχασθῆς καὶ μόλις γεννηθῶ πεθαίνω εὐθύς, κι' αὐτὸς ποῦ πῶς ἀπ' ἐμένα φθάνει πάντα θόρυβο μεγάλο κάνει.

2) Τρεῖς ἐβδομάδες ἔκτιζα καὶ τέσσαρες πουργιένω χωρὶς ἀσβέστη καὶ πηλὸ τὸν πύργω ξαιλιεύω καὶ ἀλῆς τὸν ἐξετέλεσα βούλωμαι νὰ πετάξω κάτω στὸν γυροπόταμο σὴν σφάκα νὰ κυτιάξω.

3) Ἐχὼ πτέρυγας μεγάλας τὰς ἀπλώνω τὰς ἀνοίγω πλὴν ποτὲ δὲν κατορθώνω ἀπ' τὴν θέσιν μου νὰ φύγω.

4) Χωρὶς νὰ σὲ κόλπω σὲ κάνω διπλοῦν.

5) Κτυπῶ κτυπῶ χωρὶς νὰ σὲ πονῆ μὰν πάψω νὰ κτυπῶ χάθηκες στὸ λεπτό.

6) Εἰς ἡμισφαίριον βῶ κι' ἐκεῖ διασκεδάζω στὰ δάση του πλανώμενος ποτὲ δὲν ἠσυχάζω ὅλος ὁ κόσμος μὲ μισοῖ πλὴν κλίνει τὴν ἀύχένα ὡς τύραννον ἐμένα: Τί στέκεσαι; τί ξιέσαι θὰ μεύρης τί ἠξεύρω κι' ἂν πέσω κι' εἰς τὰς χεῖρας σου τὸν θάνατον θὰ εὔρω.

7) Ἄψυχον θῦμα κινητὸν μνήμα μάρομαρον κοῦο, εἰς τὰ στήθη μου ζοῖν ψυχὴν ἀπὸ τὸν Ἄδην ἔχει πηδήσει αὐτὴ ποῦ μέχει γεννήση.

8) Σὲ κῆπον δὲν φυτεύεται σὲ περιβόλη ὄχι οἱ βασιλεῖς τὸ γέονται κι' ὅλος ὁ κόσμος τῶχει.

9) Κατὰ τὸ ἔαρ σὲ εὐφραίνω κατὰ τὸ θέρος σὲ δροσίζω τὸ φθινόπωρον σὲ τρέφω

10) Γυμνὸς μὲν εἶμαι πάντοτε πλὴν τοὺς γυμνοὺς ἐνδύω κι' ὅπου εὔρω θύρας ἀνοικτὰς τὰς φράσω καὶ τὰς κλείω.

ἄσπαναλαμβάνομεν καὶ πάλιν νὰ τονίσωμεν ὅτι τὰ ἀποστέλλόμενα εἰς ἡμᾶς χειρόγραφα εἶναι ἀπαραίτητον νὰ πληροῦν τὰς δύο ἀρετὰς: ὀρθογραφίαν καὶ καθαρογραφίαν.

Καθίσταται πολλάκις ἀδύνατος ἡ ἀνάγνωσις ὀρισμένων γραπτῶν εἴτε ἐνεκα τοῦ ὅτι ἔχουν κακογραφεῖ εἴτε ἐπειρῆ ἔχουν γραφεῖκαὶ εἰς τὰς δύο ὀψεις τοῦ χάρτου.

Παρακαλοῦμεν καὶ πιστεύομεν ὅτι οἱ ἀποστέλλοντες ἀπὸ τοῦδε καὶ ἔξῃ χειρόγραφα θὰ λαμβάνουν τὸν κόπον νὰ καθαρογράψουν καὶ ὀρθογραφοῦν αὐτὰ ἵνα διευκολύνουν τὸ ἔργον ἡμῶν. Καὶ ἡ σήμερον δημοσιευομένη ὕλη ὅπως καὶ ἡ τοῦ πρώτου φύλλου προέρχεται ἀπὸ μαθητὰς τοῦ Γυμνασίου μας. Περιττόνομεν μίαν τακτικὴν συνεργασίαν ἀπὸ τοῦς ἰχνηρητοῦς συναδέλφους τῶν Γυμνασίων τῆς Κρήτης.

Ι. Μ. Κουτσουράκιν. Τὰ ἀστεῖα σας καλὰ καὶ δημοσιεύονται. Εἶναι εὐχάριστον τὸ ὅτι προσπαθεῖτε νὰ καταστήσετε τὸ περιοδικόν μας εὐθυμόν. Τὸ παράδειγμα σας πιστεύομεν ν' ἀκολουθήσουν καὶ ἄλλοι συναδέλφου.

Σ. Γ. Κ. Τὸ ἀπόσπασμά σας δυσανάγνωστον. Ζητήσατέ το ἀπὸ τὴν συντακτικὴν ἐπιτροπὴν καὶ μετὰ μικρὰν διορθώσιν καὶ καθαρογραφίαν θὰ δημοσιευθῇ.

Ν. Δαφνομήλην, Γβ'. Τὰ διηγήματά σας καλὰ καὶ δημοσιεύονται κατὰ σειράν ἀπὸ τοῦ σημερινοῦ φύλλου. Γράψετε ὅμως καθαρώτερον καὶ ἐπὶ τῆς μιᾶς μόνον ὀψείας τοῦ χάρτου.

Δάφνην II. Τὸ «Ἄρρωστο στὰ ξένα» δημοσιεύεται. Ἡ «Κρήτη» ἂν καὶ εἶναι θέμα κατάλληλον, ὅμως τὸ ἀποσταλὲν εἰς ἡμᾶς ὑπὸ τὸναυτὸν ἔτιλον ποίημα ὄχι τόσο καλὸν καὶ ἱκανοποιεῖται. Τὰ ποιήματά σας δεικνύουν ὅτι καταβάλλοντες κάποιαν προσοχὴν εἰς τὰς ἐννοίας καὶ πρὸ πάντων εἰς τὸ μέτρον θὰ κατορθώσετε κατὰ τὸ τέλειον.

Ἐἰς τοὺς ἀποστέλλοντας μεταφράσεις ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ χωρὶς νὰ θέλωμεν νὰ εἰπωμεν ὅτι αἱ μεταφράσεις αὐταὶ δὲν ἔχουν ἀξίαν καὶ δὲν ὠφελοῦν τὸν μαθητὴν, συνιστῶμεν ὅτι ἕκαστος μαθητῆς θὰ ἦτο ἀσυγκρίτως καλύτερον νὰ δημιουργῇ τι μόνος του. Ἐἰς τὸ περιοδικόν μας μίαν μόνον ἢ τὸ πολὺ δύο μεταφράσεις θυνάμεθα νὰ δημοσιεύομεν.